

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravnistvo: Ljubljana, Franciškanska ulica številka 6.

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren. Last in tisk „Učiteljske tiskarne“.
Telefon številka 118.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand in so- proga — ustreljena.

Se ni poznal, če ne bi bil atentat na poka. cesarico Elzabeto in avstro-ogrsko monarhijo pretresa vest o novem krvavem atentatu, ki se je včeraj izvršil v Sarajevu.

Nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Hohenberg sta izvršenega po eksaltiranem diaku, ki je dvignil orožje na naslednika avstrijskega in ogrskega prestolonaslednika njegovo soprogo, ki oba sedaj ležita v sarajevskem konaku mrtva kot žrtvi težkega zločina.

Ta zločin se obsoja sam posebi in odveč bi bilo trobiti besede o tem. Splošna žalost, ki je prinas zavladala in ogorčenje, ki se je polastilo vseh na glas o atentatu, spričuje najbolj kako lojalne državljane ima Avstrija v lažnih deželah.

Iz srca želimo, da bi si volasi mnogotrepči vladar tudi ta udarec mirno prenesel in nam ostal ohranjen.

Dunaj 28. jun. »Wiener Zeitung« prinaša o atentatu v posebni izdaji sledeče uradno obvestilo:

»Njegova cesarska in kraljeva visokost, presvetli gospod nadvojvoda Fran Ferdinand je bil v nedeljo, dne 28. junija dopoldne v Sarajevu težko obstreljen in je kratko nato preminul.«

PRVI ATENTAT Z BOMBO ODBIT

Sarajevo, 28. junija. Ko se je danes dopoldne peljal prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand s soprogo k vsprejemu v mestno hišo, je bila proti njemu vržena bomba. Prestolonaslednik je bombo z roko odbil, tako da je eksplodirala pred vozom, ki je vozil za prestolonaslednikom. Vseč eksplozije so bili ranjeni polkovnik grof Boos Waldeck, ravnatelj nadvojvodove vojaške pisarne Merezzi in adjutant deželnega šefa. Rane so bile le lahke narave. Poleg tega je bilo iz množice ranjeno 6 oseb več ali manj težko. Atenta-

tor, ki je vrzel bombo, je grofraz Cabrinović iz Trebinja.

DRUGI ATENTAT GIMNAZIJEK STRELJA.

Po sprejemu v mestni hiši je nadvojvoda s soprogo nadaljeval vožnjo po mestu.

Tu pa je ustrelil proti njima gimnazijec Princić iz Grahova. Streljal je iz browninga in oddal več streljajev.

NADVOJVODA ZADET.

Nadvojvoda je bil zadet v obraz in kugelnja v spodnji del telesa. Takoj sta bila prepeljana v konak, kjer sta pa kmalu izdihnila. Oba atentatorja sta bila aretirana. Razjarjena množica ju je skoraj linčala.

OKOLNOSTI

Sarajevo, 28. junija. Atentat na prestolonaslednika se je izvršil, ko se je nadvojvoda s soprogo peljal po korzu v špallju vojaških vrst. Na celi poti je bila dvojica burno pozdravljena od množice.

Kmalu po odhodu izpred rotovža so bili oddani strel, ki so zadeli nadvojvoda in soprogo. Oba sta takoj izgubila zavest. Prepeljana v konak so takoj pregledali telesni zdravnik in voditelj bolnic, ki so bili poklicani k ranjencema. Toda vsaka pomoč je bila zamanj.

Cabrinović kot Princić sta bila od razjarjene množice skoro ubita. Le z največjo težavo se je straži posrečilo atentatorja oprostiti iz rok množice.

Atentatorja sta bila takoj zasiljana in zatirjala, da nimata komplicov.

VTIS VESTI NA DUNAJU.

Dunaj, 28. junija. Dunajski nemški šovinistični krogi že zatrjujejo, da gre za čelo konspira, čigar cilj se stekajo v Beogradu.

Prestolonaslednik je bil pred odhodom v Bosno k vojaškim manevrom svarjen pred atentatom.

Dolži se zopet velikosrbsko agitacijo kot povzročiteljico.

Zvečer so bile tu že razširjene vesti, da so v Sarajevu začeli s hišno preiskavo in da je bilo že 37 oseb aretiranih.

CEŠAR

Hi, 28. junija. Vlada je sprejela poročilo o groznem pretresujočem dogodku ob 12. uri. Ko je zaslišal vest je vskliknil: »Grožno, ničesar mi ne ostane prizanešene!« Cesar je dal takoj povelje, da se odpelje jutri na Dunaj.

ŽALOST NA DUNAJU.

Dunaj, 28. junija. Danes popoldne se je sešel ministrski svet, ki je trajal eno uro.

Po mestu so bila zaprta vsa gledališča, koncerti, zabave, vse odpovedano. Tudi v leti pri Aspreno je bilo prenehanje.

Dunaj, 28. junija. Grof Berchtold je bil poklican danes na Dunaj, kamor dospe jutri.

IZ SARAJEVA.

Sarajevo, 28. junija. Popoldne sta bila atentatorja zaslišana. Oba soglasno izpovedujeta, da nista imela tovarišev. Princić je pravil, da je že dolgo imel namen eno visoko osebo umoriti.

SOKOLSKA SLAVNOST V BRNU PREKINJENA.

Brno, 28. junija. Vest o groznem atentatu v Sarajevu je dospela v Brno ob 3. uri. Sokolska slavnost je bila takoj prekinjena in odpovedana, ravno tako so Nemci odpovedali izzivalne obhode. Okrasitev hiš je bila takoj odstranjena in mesto slavnostnih zastav so zaplapolale žalne zastave.

Načelnik Sokolstva je šel takoj z deputacijo k deželnemu predsedstvu in mu izrazil sožalje.

PRAGA.

Praga, 28. junija. Vest se je tu razširila ob 2. uri. Vzbudila je globoko razburjenje in žalost. Gledališča zaprta, zabave odpovedane.

BRAT KNEGINJE.

Karlovi vari, 28. junija. Vest o smrti kneginje je brata grofa Chotek tako pretresla, da je padel v nezavest.

ŽALJNA SEJA BOSANSKEGA SABORA.

Sarajevo, 28. junija. Sabor je bil takoj sklican. Prisotni vsi v mestu

se nenajadnji poslanci. Predsednik je otvoril sejo ob 5. uri. Dal izraza globoki žalosti, ki jo je povzročil tragičen dogodek. Naglašal je žalost in udanost, ki jo čuti dežela napram vladarju in njegovi dinastiji, kateri je poklical trikratna »Živijo«.

POSILANIK JOVANOVIČ SVARIL.

Dunaj 18. junija. Srbska vlada v Beogradu je potom poslanika Jovanoviča obvestila dunajski zunanji urad o sumljivem gibanju v Bosni.

VELIKE VARNOSTNE PRIPRAVE.

Dunaj, 18. junija. V Sarajevu so bile pred prihodom izvršene velike varnostne priprave, zastražene hiše, sumljivi ljudje. Varnostne straže pomnožene z dunajskimi orožniki. Danes so bile vse ulice zastražene. Množica se ni smela zbrati za kordonom, niti iz oknov se ni smelo gledati. Poleg vojaštva in policije je bilo tisoč orožnikov.

ČAS ATENTATOV.

Sarajevo, 28. junija. Bomba je bila vržena nekaj minut po desetih. Eno uro nato je bil izvršen atentat z browningom. Najpreje je bila zadeta kneginja Hohenburg tik pod železodrom. Vrgla se je pred soprogo, da bi ga branila, toda kroga je zadela že nadvojvoda v vrat.

Atentator Princić se je obojavljaj s strelom, ko je videl, da sedi poleg nadvojvode soproga njegova.

ZADNJE ARMADNO POVELJE PRESTOLONASLEDNIKA.

V soboto dopoldne so bili končani veliki vojaški manevri pri Tarčinu. Teh velikih manevrov se je udeležil tudi nadvojvoda Franc Ferdinand. Pri zaključnem posvetovanju generalnega štaba in vseh višjih vojaških dostojanstvenikov se je nadvojvoda jako pohvalno izrazil o vojaštvu in dal nalog, da se prebere armadno povelje vsemu vojaštvu v maternem jeziku.

SEDANJI PRESTOLONASLEDNIK.

Prestolonasledstvo preide sedaj na nadvojvodo Karla Franca Jožefa, ki ima za soprogo nadvojvodinjo Zito Parnsko. Star je 27 let.

Balk in Adrija.

»Ta fraza izraža kakor mnoge, ki so ji podobne, premalo in preveč. Preveč zato, ker je vsaka beseda o nepretrganem germanizmu do Adrije nerealna, vsaj v toliko, v kolikor se ne more zatajiti resničnosti slovenskega bloka na Goriškem in na Kranjskem. Premalo v toliko, v kolikor se ne upošteva eksistence italijanske narodnosti ob Adriji, s katero edino morejo Švabi živeti in živijo v drugem razmerju, kakor bi moglo biti ono med njimi in med zmagujočim slavizmom v obmorskih pokrajinah.«

(iz komentarja k celovškemu Volkstagu.)

Dogodki, v katerih se danes nahaja cela Evropa, so dali povod raznim posvetovanjem in sklepom. In med tistimi, ki so direktno naperjeni proti nam, so sklepi »Volkstagsveg« zborovanja v Celovcu. Zanimivi pa aliso zgolj zaradi nemškega zadržanja napram Jugoslovanom, temveč tudi radi postopanja z našim najtesnejšim sosedom-sovrtačnikom Italijanom.

Kakor je znano, so se primorski Italijani pred kongresom Švabom ponujali. Hoteli so stvoriti švabsko-italijansko zvezo, ki bi imela v prvi vrsti škodovati Jugoslovanom in podpreti švabsko rast ob našem morju. Švabska oholost in zahtevane koncesije pa so kongresiste tako napihale, da so pogojne zavrnili.

Švabsko-italijanska zveza je torej — vsaj momentano — razbita, in o nesrečnem poteku poskušene naskoka nam danes pripoveduje le italijansko časopisje s svojimi komentarji. Enega smo — zaradi informacij — citirali. Iz njega je razvidno, da je Italijane neuspeha sram, da bi pa kljub temu še vedno radi zveze z Nemci tudi pod sramotnejšimi, t. j. zanje manj ugodnimi pogoji.

Italijani so torej kljub fiasku, ki bi vsakemu vestnežu vsaj za nekaj časa zapri usta, še vedno tako dostopni napadom na nas, da se švabskim voditeljem ponujajo še znanprej! V rasti in napredovanju jugoslovanskega elementa vidijo Italijani danes svojo neizogibno smrt vzlic svojim nastopom z orožjem in pestjo.

V usmiljenja vrednem žalostnem stanju se mora nahajati ta prekomorski pionir »velike Italije«. To kar je bil za pred leti majhen nič, se je danes razraslo v velik meknik, ki ne pusti sovražnika preko dolocene črte. Tu je začel italijanski obupovanja, ki jim kali veselje nad ustanavljanjem šol, ki naj bi vzgajale iz slovenskih otrok tujerodne napa-dalce.

Drugače postopajo Nemci. To »skrmilo države« podpira tudi vlada, katere izpostavlja za majhne in začasne ugodnosti jugoslovanski narod sovražnikom od vseh strani. O pravicah na slovenski zemlji odloča skorajda rajhovski pritepenec, ki je naši »diplomaciji« skoro nedosežni ideal.

Ti ljudje pomagajo Švabom do morja. Od visokih fraz gluha ušesa ne slišijo medsebojnih pomenkov,

temveč se radošijo te na obnavljanjem zvestob in priseg. Dunajski politični krogi bi pa po tolikih letih menda lahko vedeli, kje so jim poti zaprte in kje je mogoč njihov edini izhod.

Ost dunajske politike, naperjene proti jugoslovanstvu, bo rodila skrajno slabe posledice. Švabi, danes od visokih ljudi blagovani in negovani, stremijo za tem, da presekajo pot skozi slovenske kraje in si tako napravijo dohod k Adriji. Ta Adrija pa je zaželjeni cilj Germanije, kajti Švabi kot taki gotovo ne iščejo trenutnega uspeha in to še posebej ne za monarhijo. Njim, kot realnim ljudem, je na tem, da napravijo prostor za tople budočnosti, katero vidijo v zmagujoči državi, ki jo sedaj vodi nemški Viljem. Zvezati hočejo Balk in Adrijo in pri tem izdajalskem delu pomagajo tisti, ki bodo, če se jim to delo posreči, najbolj oškodovani. Mesto, da bi jih v tem stremljenju ovirala država, jim še pri delu pomaga in s tem tlači Jugoslovane, ki imajo na tej zemlji edini pravico do budočnosti.

Večkrat smo že pisali, kako je na naših železnih, v naših uradih in drugod. Povedali smo tudi, da bo ta neprijaznost napram Jugoslovanom rodila še bridka kesanja. Zavezana avstrijska politika zre v razvoj političnih dogodkov topo in pušča, da jugoslovanski narod zmrzuje pred njenimi vrati.

Naše prošnje ostajajo neuslišane, naše zahteve neizpolnjene. Sami smo tu ob širokem morju, sami se borimo za svojo posest. Most ob Baltu pa ne sme doseči Adrije nikoli! Kajti dobro vemo, da bi s Trstom izgubili svoje središče in srce, brez katerega ne moremo živeti!

Dokler je bil slovenski narod v boju na življenje in smrt osamljen, je padala slovenska zemlja kos za kosom v tuje roke. Strahoma smo morali zreti švabsko naselništvo.

V najhujšem trenutku pa je prišla rešitev. Spoznali smo svoje bistvo, spoznali smo, da smo Jugoslovani, da ni med nami ne razlik, ne meja. Na renegatstvu, na slovenozrstvu zgrajene palače so se takrat začele rušiti in stebri so padli na kupo.

Na teh razvalinah plapola danes nov plamen. Iz njega vstaja generacija budočnosti, ki ne vidi pred seboj mraka in strahov. Močni smo, močni kot veka jugoslovanstva in kot čuvaji Adrije! Kdor bi danes naš tok poskušal zadržati, bi bil uničen. Nekateri čutilo to in se zato umikajo.

Edinolet Švab je ostal. On hoče graditi preko možnosti, stopiti hroče na naše truplo, da lahko postavi temu mostu temelj v morju. Toda naši ti-soči proletariata so nam trden porok, da se to ne bo zgodilo nikdar, da bomo ob Adriji vedno gospodarji mi, močni predstražniki jugoslovanske misli.

Par besedi za nas.

»Slov. Narod« piše:
Časnikarstvo avstrijskega nemštva je popolnoma v židovskih rokah. Evo nam dokaza: 1. »Die Zeit«

vzdržuje Rothschild. Sodelovateli so židje: dr. Singer, Ascher, Bettan-er, Silberstein in 12 židovskih ured-nikov. 2. »Neue Freie Presse« je v lasti najnevarnejšega avstrijskega žida dr. Benedikta. V uredništvu se-di 20 židov. 3. »Neues Wiener Tag-blatt« šteje 12 židovskih urednikov in je kakor tudi »Österreichische Volkszeitung« last židovske papirni-ce »Elbenthil«. Glavni urednik je mo-čno žid Singer. Parade kristian-urednik Edvard Pölzl. 4. »Frem-denblatt« je v posesti židovske rod-bine Heine, masno plačano uradno glasilo Bercholdovo, ima vse polno židovskih urednikov in se ureja po-polnoma v židovskem duhu. 5. »Illustriertes Wiener Extrablatt«, imenovan »Die blutige Hacke«. V uredništvu so židje: dr. Königstein, Josef Trebitsch, Ludvik Blasch, S. Skrein, I. Trenscher, Jul. Bauer, Löwy, Meliourn, Moritz Pollatschek in še 5 židovskih urednikov. 6. »Neues Wiener Journal«, šteje 8 židov-skih urednikov in je v lasti prefriganega žida Lippowitza. 7. »Wiener Allgemeine Zeitung« ima 10 židovskih urednikov. 8. »Sonn- und Montagszeitung« je last dedičev Aro-na Scharfa in ima od glavnega ured-nika pa doli do hišnika uslužbene edinele žide. 9. »Der Morgen« služi edino židovskim interesom in ima v uredništvu same žide. 10. »Arbeiter-Zeitung«, glasilo nemško avstrijske socialne demokracije, je v lasti ži-da Adler-Austerlitz in šteje 5 ži-dovskih urednikov. »Das interessan-te Blatt«, »Wiener Bilder«, »Die Bombe«, »Humoristische Blätter«, »Karikaturen«, »Figaro«, »Glühlich-tere«, »Wage«, »Fackel«, »Blatt der Hausfrau«, »Wiener Mode«, »Salon-blatt«, »Wiener Illustrierte Zeitung« itd. so židovska podjetja. Od 37 du-najskih korespondenčnih birojev, jih je 31 v židovski posesti. To so fakta, ki dokazujejo duševno uboštvo av-strijskega nemškega naroda.

K temu dodajamo:

Mnogo tega časopisja se kupuje in čita tudi pri nas. Slovenski rodo-ljub ne more živeti brez tega židov-skega blaga. Enako je z graškimi nemškimi listi, ki obvladajo vsa Slovensko Štajersko in tudi pri nas ne morejo živeti brez Tagblatta in Tagespošte. Vse to židovsko časopisje obvlada našo progno, dobi se po vseh postajah, dočim slovenskih li-stov marsikje po kolodvorih ni do-biti. In zakaj? Zato ker se slov. po-tnik zadovolji z nemškim listom. Ali ste že kdaj videli Nemca, da bi kupil slovenski list? Se ne. Jaz pa sem vi-del slovenskega rodomilca, ki je se-del na narodno slavnost in je kupil »Gra-ški Tagblatt«. Res je, da je treba čit-tati večje — torej tudi nemške li-ste — zaradi informacije. Toda res-nica je, da je nemškega časopisja pri nas pevec in da se več kot 1/10 te židovske robe čita iz navade! Tako podpiramo žide, ki nas blatijo, naše časopisje, ki stoji na braniku naših narodnih pravic pa se bori za obsta-nek.

Treba bi bilo, da se več čita hrvatsko in srbsko časopisje!

Naše geslo bodi: Zahtevajmo in širimo povsod narodno slovensko in

jugoslovansko časopisje, da bo tem uspešnejše moglo delovati v narodnem boju.

Očistimo našo zemljo od nemških židovskih cunj.

Ako bomo vsi storili svojo dolžnost, bo tudi naše nar. časopisje do-bilo večjo moč.

V slovensko hišo slovensko sliko.

Ako pogledaš po stenah naših salonov, restavracij itd., kaj vse vi-diš! Vso različno židovsko navlako z raznimi nerazumljivimi napismi. Ko-liko je med temi slikami naravnost grdih. In vendar pri nas gre vse v denar! Kaj šele, če pogledaš v go-stilne na kmetih, ali v »priprosto kmečko hišo«. Vse različne tuje firme imajo tu svoj prostor, vsi različni ne-smisli, ki so si jih razni čifuti izmi-slili, da so iz ljudstva dobivali de-nar. In s tem si naš narod krasi svoj dom. Kaj čuda, da sem naletel na Dolenjskem v gostilni celo na sliko nemškega cesarja Viljema in njegove družine. Nemški čifut je prišel, gostil-ničar je kupil in obesil. Saj je cesar na sliki — čeprav tuji. (V Zagrebu je bil svoj čas zaradi takih stvari — veleizdajalski proces!)

Zato pa ni nikjer v naših hišah niti boljših, niti slabših, sledu o naši narodni zgodovini in umetnosti. Kako redko naletiš na slike naših mož. Isto je v gostilnah po mestih in po deželi. Tulntam se najde vsaj kakka repro-dukcija znanih Čermakovih slik z balkanskimi motivi, ali pa kaj če-škega. Drugače pa nič našega, kakor da sploh ničesar nimamo. Naši do-movi, naša bivališča, pa bi morala biti svetišča naših narodnih mož. Po slikah, ki vise na steni, bi moral gost presoditi, ali si prišel v narodno ali v nenarodno hišo. Slike pa upliva-jo tudi na vzgojo mladine, kajti že otro-ci bi poznali zgodovino svojega na-roda, če bi jo videli naslikano v last-nem domu. Kje vidimo junake naših davnih bojev, kje sliko »Ilirije oživ-ljene«, kje so spominj naših taborev. Nikjer ničesar!

Reklo se bo: Kako pa naj širimo svoje slike, saj jih nimamo. Res! Do-sedaj imamo le nekaj slik naših mož. To delo je treba nadaljevati. Stopite enkrat v češko gostilno ali v navadno hišo: Hus, Žizka, Palacky, Tyrš, Rieger, Havlicek itd. Vedno in po-vsod vidis te narodne borilce. Ali pa pogledajmo k Nemcem v Gradec. Skoraj ga ni lokalna — brez Blis-marcka! In pri nas? Letos se je na-meravalo izdati sliko »Ustoličenja korotanski vojvoda«. Žal, da se je to opustilo. Treba bi bilo sistematično izdelati take zgodovinske slike. Najlepšo priliko bi tu imela C. M. Družba, ki naj bi za diplome dajala take domače slike n. pr. vsako drugo leto drugačne. Diplome naj bi se pro-dajale tudi kot slike.

Zato nas tem bolj veseli, da je »Sokolska Zveza« izdala diplomu, ki bo kras vsaki narodni hiši. Tu po-

kazimo, da se zavedamo svojega Slovenstva, ki je v diplomati tako krasno izraženo. Lahko se reče, da je v tej sliki zapopadeno vse, kar čudi vsak pravi Slovenec naših dni. Ty imamo naše stare junake, kakor so vstali iz grobov in si prisegali zvestobo na Gospodstvu polju. Diploma nosi Prešernovo geslo:

Največ sveta otrokom sliši
Slave,
tja bomo našli pot, ker nje
sinovi
si prosto voljo vero in po-
stave.

Cena je zelo primerna. 10 Kron zmore vsaka družba. Ta slika mora biti v vsaki res narodni gostilni. Kot slika stane 2 K. Za ta denar ne dobi-te nikjer take slike! Naše geslo bodi:

V slovensko hišo
slovenske slike!

A v vsako slovensko narodno hišo naj pride letos sokolska di-ploma za 10 ali za 20 K kot spomin na veliko leto 1914.

Glasovi iz Ko-roške.

Kakor povsod so se tudi na ce-lovškem volkstagu postavljali razni Erlerji za nadvlado Nemcev nad Slo-vani. Radi bi dali svojemu zatiranju Slovanov ime: vodstvo. Nam je sicer vse eno kako ime dajejo Nemci svo-jemu nepatriotičnemu postopanju s Slovani. Iz celega se le vidi, da so Nemci in tudi avstr. vlada zapali bolj kot polstoletja. Mi nismo več Slovani iz polovice prejšnjega sto-letja ali še prej. Mi smo danes kulturno ravno tako močni kot Nemci. Odklanjamo vsako »vodstvo« Nem-cev, ker smo sami sposobni, da se sami vodimo. Le Slovan razume Slovana. Mi ne rabimo več vodite-ljev kakršni so nam bili Nemci. Šva-ba naj skrbi sam zase in se naj ne vrtika v naše razmere, kot se mi ne v švabske. Konec mora biti enkrat predsojdu, da so le Nemci zanesljivi Avstrijci. Slabo bi bilo za Avstrijo, ako bi imela same take patriote kot so Švabi. Že davno bi ji ne bilo tre-ba se bitti na Balkanu za Albanec in delati v Albaniji mir, dočim ga niti v svojih mejah ne more vsvariti, ker se ne upa stopiti nemškemu petelinu na nogo.

Hotel Trabesinger v Celovcu nosi brez potrebe na vseh vratih dvojezične napisе, ponekde še samo-nemške, in to na dvorani ter še na par drugih prostorih. Zakaj nemško ako ni potreba? Proč z vsem, kar ni slovenskega, da dobi hotel, ki je ne-kak naš »Narodni dom«, popolnoma slovenski značaj! Tudi zelo slab vtis napravijo ti napisi na tujce, ki pride-jo iz drugih slovenskih krajev. — Upamo, da prihodnjic ne bodo na-pravljali tudi nemških napisov, zara-di tistih Nemcev, ki hodijo mimo ho-tela.

Hrvatski gostje v Celovcu. V ponedeljek so prispele semkaj zagreb-ske licejke, v spremstvu licealnega ravnatelja in ene učiteljice. Izletnikov

LISTEK.

M. ZEVAKO

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalje.)

Zda je trebalo nastaniti oba Pardajana. Prostora sicer ni manj-kalo, pač pa pohištva. Stari Parda-jan in njegov sin sta naposled sama zahtevala prenočanje v podstrežju kjer je bilo polno sena. Uredila sta si ga v naglici kljub živemu ugovor-janju Črne dame in njene hčerke.

»Madam,« je rekel stari klati-vitez, »midva z vitezom sva spala kolikokrat pod milim nebom, da na-ma bo ta postelja pravo kraljevsko razkošje!«

In tako sta legla naša prijatelja v seno, ko je napolnila noč. Nikoli se še ni zdelo vitezu nobeno ležišče tako mehko, nikdar mu še niso sla-dile spanja tako blažene sanje. Bodisi pod trudnosti, bodisi od prevelike sre-če — zaspal je kmalu in trdno.

Toda stari Pardajan ni mogel zatisniti očesa. Začel je torej po svoji stari navadi »študirati krajevne raz-mere«. To študiranje ga je privedlo k lini, ki je svetila podstrežju in gle-dala na ulico. Grenko je nakremžil obraz nad prizorom, ki se je ponudil njegovim očem.

Na cesti je bilo dvajset vojakov

pod poveljstvom oficirja. Prižgali so bili plamenice, ki so obilvale njih temne postave s svojimi rdečimi, tubornimi odsevi. Večina vojakov je spala na cesti, zaviti v svoje pla-šče. Stirje pa so sloneli pred vrati na svojih arkebuzah, dočim sta kora-kla dva, s halepartami na ramah, po ulici gorindol.

Staremu klativitezu je ušel tisti zategli žvižg, ki je pomenil pri njem občudovanje ali pa skrajno vznemir-jenost. Ves v skrbih je pognil glavno nazaj. Čisto je bil pozabil, da ju stražijo ti vojaki!

Pozabil je bil, da sta s sinom pravzaprav samo jetnika na besedo, in da jima zagotavlja jamstvo gospe de Pien le trenutno svobodo. Če je prav premislil stvar, si je moral reči, da ni bil še nikoli jetnik v toliki meri! Ostala mu ni niti možnost bega, niti najmanjša nada, da uide; ponudeno in sprejeto jamstvo črne dame mu je prepovedovalo vsak tak poizkus, ako ni hotel spraviti v nesrečo nje, ki ga je bila otela!

Gotovo je bil pozabil vse to tudi vitez, zakaj spal je s stisnjenimi pe-stiti. Oanjen ga je pogledal stari Pardajan ob luči leščerbe, ki jo je bil prižgal.

»Ubogi vitezi!« je zamrmral. »Bojim se zelo, da sva tukaj v pa-sti, iz katere je ne popihava več! Vidi se mi vedno bolj, da se je začela tvoja prava nesreča z minuto, ko si stopil v to hišo! Ah, ubogi vitezi, ko-

likokrat sem ti rekel, da se varuj ljubeznij!

Položal je bil za neukrotna pu-stolovca zares strašnejši nego kdaj poprej, strašnejši morda, nego v trenotku, ko sta vzdržala za svojim šibkim zaslonom naval dvajsetih mečev, naperjenih na njune prsi. Takrat sta se vsaj lahko branila! Zda-pa sta bila uklenjena! In kadar se zljubi gradnemu kapitanu, da pri-je po njiju, mu moreta samo slediti brez odpora, ako nočeta postaviti gospe de Pien, svoje porokinje, na laž!

Vitez bi rajši stokrat umrl, kakor da bi se izrogal tako podlo Lujzini materi!

»Ljubezen, ljubezen!« je zamr-mral stari klatež majale z glavo. »Takšne počenjaš z nami! Nič ne pomaga, izgubljena sva, in to pot brez upanja rešitve!«

Vrnil se je k linici ter pomeril z mrklm očesom vojake, stoječe pazno na straži.

»Pa tudi,« je pomislil, »ako ne bi bilo straže — ali bi bila manj jet-nika? Hudič naj vzame ljubezen, hudič naj vzame poročstvo! Kaj naj storiva, smrt božja? Kaj bo z nama? Ali naj čakava, dokler nama ne pri-dejo povedat, da ima krvnik že vse pri-avljeno? Eh, vsi hudiči, čakanje je zdaj naju edina tolažba! Med tem pa brusijo oni sekiro, ako ne zvijajo celo vrvi! No... naposled... to ali kaj drugega... premislil, je ven-

darle poplačano z lepo minuto, ki sem jo danes preživel!

To reki se je zleknil stari Par-dajan v seno; dolgo je gledal spe-čega sina — tako dolgo, da je zaspal nazadnje sam.

L.

Konec žalosti.

Zarek jutranjega solca, ki je po-siljal drugi dan skozi okroglo linico, je zbudil starega Pardajana. Zapa-zil je sina, ki je naslanjal komolec na koleno in podbradek v dlan, zatop-ljen očitno v mučno premišljeva-nje. Neobičajna žalost je pokrivala obličje mladega moža. Vzdihoval ni, samo ironični usmev njegovih ustnic je kazal tako nekam trpko gubo. Oče ga je gledal dolgo; nato je prašal zdajci:

»Kaj ti je, vitez? Že deset mi-nut te opazujem s strani, in če ne slišim vzdihov, ki jih izpuščaš sam pri sebi, jih pa slutim! Kaj ne, vrv-te tišči okrog vrata! Sekira se dviga, da ti odrobi glavo.«

»Saj ne stokam, oče; premiš-ljam.«

»Ali smem vedeti, o čem?«

»O teh vojakih, ki čuvajo vrata.«

»Hm! Torej si jih videl?«

»Da. Pomislite, da moram iti k maršalu Monmoranšikemu in ga privedi semkaj,« je nadaljeval mladi mož.

»Aha!«

»In to storim, oče; mora se mi posrečiti!« je nadaljeval vročeno mladi mož. »Prepričan sem, da poi-de — pa če bi stalo na ulici tisoč vojakov. Obljubil sem Lujzini ma-teri, in svojo obljubo izpolnim... Tako je, nič drugače!«

»Nič drugače! Hahaha!...«

»Da, oče! Maršala privedem semkaj, pa...«

»Pa? No, le povej!«

»Hotel sem reči: pa je doigrana moja uloga, oče. Maršal odvde svo-jo hčer s seboj — to je čisto naravno. Ne vem, po čemu bi človek žaloval; tudi vi ste rekli tako. In potem, oče, mi preostane samo še, da polder-gledat poroko gospodične Monmoranšiske z bogatim in mogočnim go-spodom, ki ji ga je namenil maršal brezdomno. Nato bova svobodna: spej se polotiva svojih starih načr-tov, skupaj se spustiva na pot po širnem božjem svetu... makar na konec sveta!...«

»To se pravi — na Grevsk!«

»Kaj hočete reči?«

»Reči hočem, da je najin konec sveta, ako nam je sploh namenjeno, da prideva iz Pariza, vsekakor Mon-fakon!«

»Aha!« je vzkliknil vitez in zlo-vešča radost mu je oparila obraz. »Bogme, prav imate, oče, še misli-nisem na to!... Vraga, saj res! Je-tnika sva, na besedo Lujzine matere; zato moreva...«

Danes popoldne ob 5. uri vsakem vre-menu zanimiva

nogometna tekma „Amaterji“ iz Gradca: „Ilirija“ na dir-kališču v Tivolli.

V predprodaji znižane vstopnice. Za gledalce razpisana nagrada K 50.—. Vsi do zadnjega na tekmo

je bilo po stevili kakih 16. V ponedeljek so si ogledali mesto, nakar so se podali v hotel Trabesinger, kjer so tudi prenočili. Drugo jutro so posetili tudi Mohorjevo tiskarno. Nato so šli na kolodvor in se z osmim vlakom odpeljali.

Naliv. V torek popoldne se je začelo jasno nebo naenkrat oblačiti. Ob petih pa je začelo nalivati tako, da bi bilo kmalu nekaj ulic pod vodo. Poljedelcem je napravil dež precej škode.

Nemška domišljavost. Ni še dolgo od tega, ko je šla neka nemška frajla mimo hotela »Moser«. S seboj je vodila majhnega psička, ki se ji je pa naenkrat začel ustavljati; rad bi opraviel svojo potrebo. Gledala mu tega ni dovolila in ga s silo vlekla naprej, dasiravno se je kužek zoperstavil z vsemi štirimi nogami. To je pa bilo frajli že preveč in je začela klicati »Heil!«, »Heil!« ter začela tepiti psa. Nisem vedel zakaj se hajla in sem mislil, da hoče mene izzivati. Ko sem naprej opazoval to početje, sem pa izprevidel, da je psu ime »hajl« ter da njega kliče. Ubogi Heil — sem si mislil — sedaj si jih pa ti enkrat dobil s pasjim bičem.

Blamirana blaginčarka na celovškem kolodvoru. Neki znanec mi je povedal sledeči dogodek, ki je vreden, da ga tukaj zabeležim: Zadnjič sem šel na kolodvor, da sem se popeljal v Ljubljano. Podal sem se k blaginji, da si kupim vozni listek. Vedel sem, da bom le s težavo dobil vozni listek v slovenskem jeziku. Ko pridem na vrsto sem zahteval: Ljubljana. Blaginčarka me je pa debelo pogledala in rekla: Was, i ver-steh nicht »Ljubljana«. Zahteval sem ponovno. Začela se je že peniti od jeze in razburjeno vprašala: Was, i ver-steh nicht Windisch. — Macht nichts, sem ji odgovoril, ter jo prav prijazno pogledal. Čakal sem nanjo, kaj bo storila. Gledala sva se nekaj trenotkov in zmaga je bila moja. Ko mi je dala listek, sem ga ji plačal, ter si ji prav vljudno zahvalil. Od tistega časa vedno dobivam brez vsakega odpora, ker si je dobro zapomnila, kdaj se je prav pošteno blamirala.

Štajersko.

»Slovenski Gospodar« zopet zavija in laže. Zadnji »Slov. Gospodar« na dolgo in široko razpravlja o zadnjem mariborskem porotnem skandalu. Seveda je vse to razpravljanje prirojeno duhu in višini »Slov. Gospodarja«, to se pravi po domače: »Slov. Gospodar« zopet zavija in laže. Za danes približno samo to, v prihodnjih dnevih pa se bomo bavili s tem obrekovanjem in laganjem še podrobneje. Danes hoče »Slov. Gospodar« v vpitjem in polžvarjanjem prikriti svojo veliko zadržano v drugo prav nič. To je sredstvo in orožje onih, ki se potapljajo v lastnem blatu. Če bi se bila zadovoljila »Straža« in »Slov. Gospodar« le s suhim dejstvi in se ne postavila na visokega, a šepavega konja zmagovalcev, bi bila morda dosegla to, kar pišeta. Tako pa sta jo prav temeljito zavozila. Pregovor pravi, da je vsaka mera enkrat polna. Ona »Slov. Gospodarja« pa prekipeva. In prav je tako.

Proti socialnim demokratom. Po razpustitvi graškega občinskega sveta so se nadejali graški socialni demokratje, da bo »uradniški klub« tudi še za bodoče ostal njih zaveznik, pa so se zelo varali. V Gradcu se bodo sporazumeli uradniki in meščani in oba kluba delata že z vso močjo na to, da bi bilo že v najbližjih dneh mogoče nastopiti skupno. Videli bomo torej že pri teh občinskih volitvah socialne demokrate dobera osamljene. Značilno je tudi, da nekateri graški listi takole med vrstami dajo vedeti, da bodo socialni demokratje pri teh volitvah ali le z največjo težavo obdržali svojo posest, ali pa, da bodo zgubili precej svojih mandatov.

Našim dijakom! Prejeli smo: Čas počitnic je tu. Naši kolegi od one strani bodo v počitnicah hodili od farovža do farovža, pili in peli in dobro živeli kot svojčas Bog na Francoskem. Se nikoli za nič niso kaj zbrali v počitnicah in tudi letos dvomimo, da bi; niti za mariborsko slovensko dijaško kuhinjo ne. Nas čaka mnogo dela. V Mariboru je društvo »Dijaški dom«. Tudi ono lajša slovenskemu dijaku boj za bodočnost. Spornimo se »Dijaškega doma« v Mariboru in zbiramo zanj v počitnicah. Vsak nekaj, bo dalo začetkom šolskega leta lepo svoto! — Djak.

V Gaberju pri Celju baje neki mojster prav grdo ravna s svojimi vajenci. Pretekli teden je pretepal enega vajenca s palico, drugi dan ga je vrzel na tla in ga obdeloval s bevlji. Ljudje so se nad tem zgražali. On pa je fanta prišel za lase, vlekel

ga je v delavnico in ga pretepal. Starši pazite, kam daste svoje otroke.

Na naslov mariborske slovenske dijaške kuhinje. Prejeli smo: Slovensko mariborsko napredno dijaško kuhinjo tekem enega leta dobrih 1000 kron. To gotovo zelo veliko svoto je nabralo ob svojih prireditvah. Kljub tem svotam in enakim drugim našim požrtvovalnim rodoljubov, pa v slovenski dijaški kuhinji razmere ostajajo pri starem in se dijaki vedno pritožujejo, da hrana ne zadošča. Vedno eno in isto, a še to ... Tudi bi takt zahteval, da se za tako požrtvovalnost predstojništvo vsaj v skromni meri zahvali javno. Vrh vsega vstajajo govorice, da menda ni daleč čas, ko se bo delalo razlike med hrano prosečini. (Op. uredn.: Poslednje bilježimo brez nadaljnega, ker bi se nam to vendar čudno zdelo.) Prosimo torej, da se nas vsaj tem potom upošteva in z našo dobro voljo več računa ...

Goriško.

Svoj cvetlični dan priredijo goriški klerikalni Lah, oziroma Furlani, in sicer dne 4. in 5. julija! Opozorjamo naše ljudi že sedaj na njihovo narodno dolžnost.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici vabi gg. člane, da se polnoštevilno udeležijo prireditve »Pevskega društva Prešerna« 29. t. m. na Volčjdragi in 5. julija pa sokolske veselice v Standrežu. Dne 12. julija priredi društvo celodnevni izlet po Brdih, in sicer skozi Pevmo, St. Florjan, Smartno in Kozano. Na 26. julija celodnevni izlet po Krasu skozi Duvovlje, Tomaj, Sv. Križ, Storje, Vrabče, St. Vid, Vipavo, Ajdovščino in nazaj. Odhod se pravočasno naznanil.

V. župni zlet Goriške Sokolske župe se vrši dne 5. julija t. l. v Senti Andrežu pri Gorici. Goriško Sokolstvo se pridno pripravlja na ta dan, dan polaganja računov svojega dela pred širšo javnostjo. Da bo ta račun časten, so nam porok račun iz prejšnjih let. Brez hrupa in bobnanja se vrše z mrzlično naglostjo predpriprave v St. Andrežu. Sestavil se je slavnostni odbor z različnimi oddelki. Zletišče bo na obširnem travniku tik Molarjeve gostilne. Idealen prostor, od koder je krasen razgled na goriški grad in severno pogorje, ter tja doli proti Soči, proti Furlaniji. Oficijelno prične zlet že v soboto 4. julija. Ta večer se vrši ob 8½ uri in je sprejem gostilničarjev in prijateljski sestanek pri »Jeleni« v Gorici. Dne 5. julija predpoldne ob 7½ tekme in poskušnje za popoldanski nastop na zletišču. Ob 2. popoldne shod in zbirališče vsega članstva v telovadnici goriškega »Sokola«. Nato skupen odhod v St. Andrež. Ob 4½ javna telovadba. Po javni telovadbi velika ljudska veselica z različnimi paviljoni, plesom, petjem itd. itd. Ta dan naj bo posvečen tedaj izključno Sokolstvu. Nihče naj ne gre drugam na izlet nego v prijazni St. Andrež! Narodna dolžnost Slovenca je, podpirati Sokolstvo! Na zdar!

Dnevno.

Ostanki narodnega radikalizma združeni v dunajski »Sloveniji« so napravili zopet »program«, krstili ga z mogočnim naslovom: »manifest« in v njem prežvečili že zdavnaj zastarele dr. Tumove nazore, priobčene v znani brošuri »Jugoslovanska ideja in Slovenija«. Da bi manifest bolj kunšno izgledal, so ga zabelili z različnimi citati od tu in tam, citirali § 19 osn. drž. zak. ter konstatirali, da so proti klerikalcem.

En slučaj iz mnogih. Neki gospod se je vozil iz Trsta v Ljubljano. Vsedel se je pomotoma v damski kupe. Kmalu pride za njim sprevoznik in ga nemško nahruli, naj gre ven. Gospod mu slovensko pove: »Ako mi imate kaj povedati, govorite slovensko z menoj«. Sprevoznik vpije nemško, da mu ni treba znati. Ker pa gospod tega ne razume, mu pokaže sprevoznik tablico »Damen-coupe«, ki visi zunaj. Gospod je zahteval slov. pojasnila. Sprevoznik pa je rekel, da pojdet v Nabrežini k postajenačelniku. Gospod je bil seveda s tem zadovoljen. Na Nabrežini pa se je hotel sprevoznik izmuzati. Gospod pa ga je povabil s seboj, da se je naredil protokol o njegovi surovosti. Kdaj bo že konec teh predrznosti, ki si jih dovoljujejo nemški sprevozniki pri nas!

Komaj 9 let in že krađe. Janezu Bohincu iz Ljubna pri Radovljici je zmanjkala denarnica s 40 K, ki jo je imel spravljeno v spalnici. »nič« mu je bila ukradena in ž njo denar. Storilec 9leten deček, ki je denar tako skril, da ga ne more ali pa noče najti.

Trbovlje. Prostovoljno gasilno društvo priredi dne 9. vel. srpana t. l. o priliki sprejema in blagoslovljenja nove motorne brizgalne veliko veselico. Sosedna narodna društva se prosijo, da z ozirom na zgorajšnje naznanilo na ta dan ne prirejajo nikakih veselice. O podrobnosti prireditve se bode pravočasno poročalo.

Samomor vsled revščine in pomanjkanja lepote. V Grunewaldu pri Berlinu se je ustrelila pred kratkim mlada deklica iz revne rodbine. Deklica je pustila pismo s sledečo vsebino: »Čutim, kako sem na svetu zapuščena in zdi se mi, da sem popolnoma nepotrebna, ker sem grda. Preživela sem trpljenje deklice brez lepote. Nikdar nisem bila ljubljena in ko se mi je zdelo, da bom srečna, me je sreča ogoljufala.« Iz pisma se vidi, da je deklica vzela življenje preveč enostransko, da je preveč dala na lepoto telesa in lica. Pri tem je seveda pozabila, ali pa ni vedela, da krasota ni niti pri ženi pogoj sreče. Mi smo že davno preživeli tiste čase, ko so se moški klanjali le ženski lepoti in ko je bila lepota njena najboljša cenjena lastnost. Saj je Stendhal napisal, da »pridemo do časa, ko bomo ljubili grdo«. Trdil je tudi, da je prevelika lepota prava nesreča. Balzac je napisal: »Srečne so nelepe ženske, zakaj njim je kraljestvo ljubezni.« Rousseau je napisal o svoji Zofiji: »Ni krasna, toda poleg nje pozabijo moške na krasne žene. Ona je očarujoča in človek ne ve, zakaj.« Pojem lepote je sploh tako širok, da se ne more določiti le za krasno to, kar je posamezniku všeč, zakajokus je vselej individualen, glavno pa je to, da ni treba toliko o svoji fizični lepoti premišlje-vati, da bi imelo to za posledico samomor. Niti revščina ne more pri mladem in zdravem dekletu opraviti čiti samomora, ker vendar delo omeni človeku za marsikako pomanjkljivost. Treba je imeti samo moč in silo do življenja.

Ljubljana.

— Za žive dobitke za veselico Sokola I. dne 5. julija je zbirališče pri bratu Gorup (Gričar & Mejač) v Prešernovi ulici in v gostilni Zupančič na Ahačjevi cesti. Brat Gorup daje glede dobitkov tudi vsa potrebna pojasnila. — Cvetke za veselico pa zbira gđ. Dolenceva v Prešernovi ulici, ga. Bajželj na Marije Terzijevi cesti (Kolizej) in ga. Bizjak, Poljanska cesta. — V torek se že dobo volonirajo na javno telovadbo in veselico v trafiki gđ. Dolenceve, Prešernova ulica, in v trgovini trdke I. Samec nasl., Mestni trg. Ker se vrši veselica v velikem obsegu na parcelah »Kmetске posojilnice« ob Dunajski cesti, je prostora za tisoče ljudi. Ljubljancem, skrbite, da bo prostor poln občinstva; tembolj, ker že graška »Tagesposta« v svoji br-zojavki škodoželjno priobčuje o baje vsestranskih poostrenih policijskih pripravah, o čem se poroča na drugem mestu.

— Nogometna tekma. Kakor je na drugem mestu javljeno, se vrši danes popoldne ob 5. uri nogometna tekma med graškimi »Amaterji« in »Iliriji« in sicer kot revanše-tekma. Včeraj so Graščani zmagali s 3:2 obojestransko jako lepi in skozinskoz prav fini igri. Videlo se je samo, da je »Ilirija« goste preveč podcenjevala in zato tudi popolnoma neopravičeno podlegla. Za danes smemo upravičeno pričakovati mnogo napetjšo igro, ki bo vsakega obiskovalca gotovo zadovoljila. Kdor torej hoče imeti športni vžitek, naj ne zamudi današnje tekme!

Sova Šuštar.

64 let sta živeli brez gosposke v dopadljivosti pred Bogom in pred ljudmi.

Včeraj sta pa stali pred okrajnim sodnikom, obe zgovorni in logični, da ju je sodnik komaj miril.

Kako je prišlo do tega? Vrag vedi, kljub njuni zgovornosti ni bilo dognati »zakaj«, temveč samo »kako«.

Sova je stanovala pri Šuštarjevi. Dala ji je kar ji je mogla. Imela je pa nekaj šivank in en dežnik.

Šivanke so se izgubile; pri dežniku se je pa palica odlomila.

Kaj je Sova Šuštarjevi rekla, ni bilo spoznati. Ampak Šuštarjeva jo je mahnila s palico; samo enkrat po glavi, kakor pravi Šuštarjeva; trikrat, kakor pravi Sova.

Sova je vsaki dan pri spovedi in obhajilu, toda ves opomin, da je tudi Odrešenik odpustal svojim sovražnikom, nič ne zaleže. »Ne odpustim pa ne!«

Šuštarjeva je prinesla s seboj palico, pod kiko privezano in jo pokaže sodniku. Sova pravi, da je bila

palica bolj debela, kakor ta pod kiko.

Ni bilo pomagati; izhodišče iz pravde je moralo biti 12 ur zapora.

Zakonska Perne in 1300 kron.

V vasi Podbrezje pri Kranju živi zakonska Perne. Imata tam domačo, ki je pa precej zadolžena. Ta domačija pa je last Pernetovke in ne njenega moža, ki je spravlil vse na »kant«, kakor se pravi. Sio je hitro. Mož je delal dolgove dan zadnem in jih slednjič ni mogel poravnati. Na dražbi je kupila potem celo domačijo Pernetova žena Helena.

Toda niti ta ni znala, oziroma ni hotela pravilno voditi gospodarstva. Vse je šlo rakovo pot. Nena-doma sta se nahajala Pernetova do vrata v dolgovi, za katere pa se nista bogve kako brigala.

Tu pa je prišla k Pernetovim vesela vest, da je umrla njih teta v Ljubljani in da jim je zapustila vse svoje premoženje, ki je obsegalo nekaj čez 2000 kron, pohištvo ter obleko. Vse to premoženje pa je ljubljanska teta zapustila Heleni Pernetovi.

Ta je bila sicer vesela te novice, vendar ne hudo iz srca. Umrla teta je sicer zapustila listek, na katerem je bilo zapisano, da je vse njeno premoženje Helenino. Toda Helena ima še eno sestro, ki je omožena. Ta bi ji morda delala sitnosti in zahtevala od nje kak delež, zakaj listek je le listek in nobena prava oporoka.

No, Pernetova je šla takoj v Ljubljano, pokopala je svojo teto, vzela hranilnično knjižico in takoj hitela v »Kranjsko hranilnico«, kjer je bilo naloženih onih 2000 K, ki smo jih že omenili.

Sedaj se je na Pernetovi domačiji vse spremenilo. Oče, mati in otroci so živeli brezskrbno. Helena je poplačala nekoliko dolgov, Perne pa je nakupil nekaj prašičev in živila.

Vendar denarja je vkljub temu ostalo še precej, še veliko čez tisoč kron. To je imela Pernetovka vedno pri sebi in jih ni hotela dati nikomur. Še hranilnici jih ni zaupala. Bala se je baje svoje omožene sestre, ki bi jo gotovo nadlegovala, kakor hitro bi izvedela za njen denar.

Toda denarja Pernetovka vendar ne ni mogla imeti doma. Zato sta šla Pernetova nekega lepega dne k trgovcu Hlebšu v Kranj. To je bil trgovec, kjer sta Pernetova navadno kupovala živila. Tam je dala Pernetovka Hlebšu 1300 K s prošnjo, naj jih shrani zanj. Hlebš je denar vzel, a ni dal nobenega prejemnega potrdila. Pernetovka ga pa tudi ni zahtevala.

Zgodilo pa se je, da je kmalu nato trgovec Hlebš umrl. Takoj po njegovi smrti je pisala Pernetovka Hlebševu pismo, v katerem sahteva od nje, naj ji izroči onih 1300 K, ki jih je dala svoj čas njenemu soprogu.

Tu pa je Hlebševa debelo pogledala. Ona ni vedela niti trohice o tem denarju. Mož ji ni ničesar povedal o njem. Pogledali so vse trgovske knjige, a v nobeni ni bil vpisan omenjeni znesek.

In sedaj je tu dvojje: Ali sta Pernetova res dala umrlemu Hlebšu onih 1300 K ali pa sta hotela na lahek način dobiti denar. Zato je imelo včeraj, v soboto, opravka s to zadevo deželno sodišče, ki je spoznalo Matijo in Heleno Perne krivim in ju obsodilo: Matijo Pernetu na tri mesece in Heleno Perne na dva meseca ječe.

Lovrenc Grmek.

Lovrenc Grmek obhaja letos svojo petdesetletnico. Rojen je bil leta 1864. v Trbojah pri Smledniku. Njegovo življenje je bilo skromno, zato obhaja svojo petdesetletnico tiho brez vsakega hrupa in slavnostnih govorov. Skromno življenje, skromen mož, skromna petdesetletnica.

Toda ime Lovrenca Grmeka je zapisano v večem spomin neke druge. V črnih sodnijskih bukvah.

Tam stoji črno na belem, da je bil Lovrenc Grmek že šestnajstkrat kaznovan radi raznih pregreškov, prestopkov in drugega podobnega mrčesa. Največ pa je bilo vlačuganja.

Dne 13. junija dopoldne je prišel k gostilničarju Jernelu Janši na Drenovem griču. Pijan seveda. Nabe-rail je prej nekaj denarja in sedaj je hitel na vse kriplice, da ga kolikor mogoče urno zapravi.

Ko je Jernej Janša videl pijane-ga Grmeka, ga je obšla jeza, ki pa se je že nekečala, ko je Grmek zahteval žganja. »Za božjo voljo, komaj stoji na nogah, pa hoče še piti«, je sklenil Janša roke. Nato je energično povedal Grmeku, da ne dobi pri njem pijače za ves svet ne. Grmek je vrzel

Ali ste že bili v čevljarnici Antona Javernika, Trst, ulica Farnetto 33?? Sprejemajo se tudi popravila.

na mizo krono z vso silo misloč, da se bo birtuš sedaj omeščal. Tudi Jernej Janša se ni ustrašil krone in je ostal trdovraten. »Lovrenc, pri meni ne dobiš ničesar, kar pojdi,« mn je namignil.

To je Grmek silno pograbilo. »Glej ga, dedca, krono mu ponujam, a on mi ne da šnopsa. Čakaj no!«

»Ali mi daš žganja ali ga ne daš?« je vprašal Grmek Janšo.

»Ne dam.« Ko je Lovrenc slišal, da so vse njegove prošnje zaman, je dvignil lepo svojo kljukasto palico in je z njo pobožal Janšo po glavi. Pa ne rahlo. Gostilničarju je začela teči iz rane kri.

Kmalu nato so prišli iz šole otroci in so se zbrali v gruč vreščaje okrog pijanega Grmeka. Ta pa je dvignil roko in jim je požugal s kazalcem: »Otroci, vas vse bom nesrečne napravil, ker bom zažgal.« In tako se je zgodilo, da je prišel Lovrenc vnovič pred sodišče radi nevarne grožnje, radi lahke telesne poškodbe in radi vlačuganja.

Ja, ja. Lovrenc Grmek bo moral praznovati svojo petdesetletnico v zaporu. Pet mesecev jo bo praznoval.

„Ubijalec! Ti si že dva umoril!“

Delavec Henrik Jirman je bil rojen leta 1883. v Ljubljani. Najprej je dovršil ljudsko šolo, nato pa se je zapisal v gimnazijo, kamor je hodil do pete šole. Potem pa se je kolo ustavilo in Jirman se je šel učiti za knjigoveza.

Ker je Jirman precej nemirna duša, je pustil knjigoveško obrt in je postal delavec. Kaj ga je prignalo do tega, se ne ve natanko vendar se sodi, da prijatelj alkohol.

Jirman je strasten alkoholik, kar bomo še pozneje razvideli iz te zgodbe, ki je pravzaprav le živopisna življenja poti onemoglega človeka, katerega je pripravilo žganje do tega, kar je, do notoričnega pijanca.

Jirman je delal zadnji čas pri gradnji ceste Skofja Loka-Trata. Dne 13. t. m. zvečer, ko je dobil plačilo za svoje delo, si je kupil pivsko steklenico in pol litra špirta, v katerega je primešal pol litra vode. Tako je imel en liter one najbolj žalostne pijače, ki ji pravimo šnops in katerega pije cvete posebno na Gor-njškem.

Ko je Jirman izpil en liter žganja, je začutil grozno žejo. Če bi izpil en liter vode, je ne bi začutil.

Vse to je bilo na Trati. Željni Jirman je šel nato — bila je že noč — v Skofjo Loko. Tam je šel v Potočnikovo gostilno, kjer je začel nadlegovati goste, tako da je bila gostilničarka slednjič primorana pokazati z lepo besedo nadležnežu vrata. Jirman se je torej znašel na cesti in je začel kolovratiti okoli. Tu ga je zapazil orožnik, kateremu se je zdel nočni ptič precej sumljiv. Šel je k njemu in ga vprašal, kdo je in kaj je. Jirman je orožniku odgovoril, da se imenuje Gašper Jirman in da je doma iz Ljubljane. Po poklicu je pa delavec.

Orožniku pa se je zdel Jirman še vedno sumljiv. Zato ga je povabil, naj gre z njim na stražnico, kjer bo pogledal v imenik, če se res nahaja kak Jirman med delavci.

Ko je prišel orožnik z Jirmanom na stražnico, je ukazal poslednjemu, naj sede. Ko pa je vprašal orožnik pijanca, če ima pri sebi delavsko knjižico ali sploh kake dokumente in ko mu je dal nato Jirman negativen odgovor, ga je hotel orožnik preiskati.

Tu pa je nenadoma skočil Jirman pokonci, planil je na orožnika, zgrabil ga je z eno roko za prsa, z drugo pa za roko in ga je suval semintja. Pri tem je upil kakor bi pobesnel.

»Ti me ne boš zaprl, ker si preneumen. Saj ne veš, da imaš opraviti s študiranim človekom. Jaz ti bom že pokazal, kdo da sem. Pa tudi vizitiral me ne boš, ti ubijalec, ki si že dva umoril. Tebe bodo ekspedirali, pa ne mene.«

Šele s pomočjo svojega tovariša je orožnik ukrotil divjega Jirmana.

Včeraj, v soboto se je moral zagovarjati radi tega pred deželnim sodiščem. Dobil je šest mesecev težke ječe. Pri obravnavi se je izkazalo, da je bil Jirman že nešteto-krat kaznovan radi vlačuganja in drugih podobnih lepih stvari. Jirman je žalostna priča, kam pripelje človeka alkohol.

Slovenici! Kupujte sokolski znak!

Planincem.

Slovensko planinsko društvo javlja p. t. svojim članom in drugim ljubiteljem slov. planin, da so otvorene dosedaj že sledeče planinske postojanke:

Kadilnikova koča na Golici (1836 metrov), dohod a) iz železniške postaje čez vas Planino (1000 metrov — gostilna pri Kopačarju — 1½ ure) ter po nemškem ali slovenskem potu na vrh 2½ do 3 ure; ali b) iz železniške postaje: Podrožica na Koroškem čez planino Kladje 3½ do 4 ure. — Oba dva pota dobro nadelana in markirana. Zelo priporočljiva lahka partija, brez vsake nevarnosti. Krasen razgled posebno na Triglavsko pogorje in Visoke Ture! Prostorna koča z mnogimi posteljami.

Prešernova koča na Stolu. Dohod iz železniške postaje Žirovnica 4 ure, do Prešernove koče na Mallem Stolu čez Žirovniško planino vodi popolnoma varna, izborna nadelana lahka steza. Na Veliki Stoli (2239 metrov) ¼ ure. — Razgled s Stola po celi Kranjski in Koroški od tod najprejdalejši in najzanimivejši. Velezaninova je pot od koče preko Vajnaša po grebenih na Golico.

Dom na Vršču (1606 metrov). Dohod po kolovozni cesti skozi divjeromantično dolino Pišenco vrh sedla med Mojstrovko in Prisojnikom iz železniške postaje Kranjska gora samo 2¼ ure; planinska promenada. — Pristop na Mojstrovko (2332 metrov) lahek, 1½ ure, na Prisojnik (2547 metrov) nekoliko napornejši. Sestop v Trento (izvir Soče) 2 uri.

Poleg navedenih so otvorene že tudi večje stavbe SPD., ki se tako po nepopisno krasni svoji legi in zelo ugodnim dohodi, kot po izborni hotelski oskrbi in postrežbi še predvsem priporočajo vsem prijateljem narave, izletnikom z rodbinami, društvom itd. Le-ta planinska letovišča z najpopolnejšo oskrbo, vedno svežimi jedili in dobro pijačo, ki so kaj pripravna in ugodna za daljše bivanje so:

Bistriška koča ob izviru Kamniške Bistrice, iz osrčja Savinjskih Alp. Dohod iz Kamnika po cesti kolovozni ali romantično izpeljani, dobro nadelani jahalni stezi (velezaninove tesni potoka Bele) ob naravnem mostu »Predaselj« 2½ ure. Od tod se ti nudi premnogi izleti in gorske ture. Najzanimivejše so: Kamniško sedlo (Kamniška koča — že oskrbovana — (1921 metrov), 3¼ ure, Grintovec (2559 metrov) 5 ur, Velika Planina (Koča na V. Pl. 1555 metrov — že oskrbovana) 3 ure.

Aljažev dom v Vratih (1010 m). Najimpozantnejša stavba SPD. — turistski hotel — tik pod 1000 m visoko znamenito Severno triglavsko steno! Dohod iz železniške postaje Dovje-Mojstrana (2½ uri) po dobro nadelani cesti mimo prekrasnega slapa Peričnika in po celi divjeromantični dolini »Vrata«, ki slovi kot ena izmed najlepših dolin v Alpah, sploh je planinska promenada brez primere in ti ostane vedno v hvaležnem spominu.

Turistovski hotel »Zlatorog« ob Bohinjskem jezeru. Najnovejša planinska postojanka SPD. ob gorenjem zahodnem koncu Bohinjskega jezera — bisera Julijskih Alp! Krasne promenade ob jezeru (kopališče, čolnarni!) 1 uro od hotela slovit in mnogoopevani slap Savice! Dohod iz železniške postaje Bohinjska Bistrica peš 2½ uri; vozni promet (omnibus trikrat dnevno, tja in nazaj).

Zahtevajte brošuro, ki jo je ravno izdal Osrednji odbor Slovenskega Planinskega Društva v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Od 4 K 90 v naprej hišne halje, vse velikosti in barve. Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Mestni trg 5-6.

Plašče (Arbeitsmänteln) v vseh barvah, priporočila gg. zdravnikom, lekarnikom, magistrim, zobozdravnikom, brivcem, specerijskim in tiskarskim pomočnikom po nizki ceni konfekcijska trgovina A. Lukič, Ljubljana, Pred škofijo 19. 607-10

Išče se strojnik. Plača po dogovoru. Naslov pove upravništvu.

Proda se skoro nova prtična hiša z vrhom v bližini farne cerkve v Zagorju Savi. Več se poizve pri Jakobu Vodopovcu istotam.

Kdor želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo, išče dobrega in lahkega postranskega zasluga, uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znanih, se ne plaši pred akvizacijskim poslom, če se mu dobro izplača, naj nemudoma sporoči svoj naslov pod »Poštni predal 47«, Ljubljana.

Kneza Auersperga radioaktivno kopališče Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice: Akratov vrellec 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfotom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravateljstvo.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Baška!

Prvo čisto slovensko kopališče ob Adriji

Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse.

Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in franko lastnik hotela.

V posebno sobo se sprejmeta za bodoče šolsko leto

1 do 2 dijaka

oziroma

2 gospodični

v popolno oskrbo.

Naslov v »Anončni ekspediciji« Jos. Hočevar, Šelenburgova ulica 6 v Ljubljani.

Zaradi pozne sezije.

Prodajam vse v moji zalogi nahajajoče se damske slannike kakor tudi različen nakit po globoko znižanih cenah.

KA HORVAT, modistka
LJUBLJANA, Stari trg št. 21.

K zgradbi železnice Kraljevo-Raška v Srbiji sprejem
500 delavcev

pod sledečimi pogoji: zidarje od 6 do 8 K, minerje od 5 do 7 K, navadno delavce od 3 do 5 K dnevno. — Sprejem tudi

dva dobra polirja

plača 10 K. Nastop takoj. Vožnja stane 30 K in se nobenemu ne pošije, vsak mora priti na svoje stroške. Imeti mora polni list.

Ivan Prešeren, podjetnik, Kraljevo, (Srbija).

Pisemski papir.
Najnovejše. umetniške razglednice priporoča **Marija Tičar**
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26 in Resljeva cesta št. 7.

„BALKAN“
Trgovska, spedijska in komisijska del. družba
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.
(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zavarovanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti, Prosta skladišča za redni užitični podvrženo blago. Najmodernejša opremljena podjetja v celitve in prevažanje plovstva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: »Dalmatije« delniške parobrodne družbe v Trstu, brzoovozne proge Trst-Benke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcovič & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek »Jadranske banke«.

Zmerne cene. Točna postrežba.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ BOLJŠA SEDANJOSTI

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIE CESTA 57. 14. NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

Mlad trgovec

čedne zunanosti, Inteligent in marljiv želi v svrhu etabliranja, ženitve z mladim, čednim dekletom z nekaj premoženjem. Resne poudbe s sliko, ki se vrne pod »Srečna bodočnost« na »Anončno ekspedicijo« J. Hočevar, Ljubljana.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

V skladišču blaga

Malvina Weisz

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1, nasproti »Kazine«.

1 komad rjuha, 2 m dolga, brez šiva	K 1.96
1 komad namizni prt s 6 servijeti	1.96
1 komad namizni prt iz damasta (bel)	1.96
3 komadi brisače, izvrstne	1.96
6 komadov platnenih prtov za steklenino	1.96
1 komad klotasto spodnje krilo s svilnim leskom	1.96
6 parov ženskih (dolgi) ali moških (kratki) nogavic	1.96
12 komadov ženskih in moških žepnih robcev	1.96
1 komad moška srajca (bela ali barvasta)	1.96
1 komad spodnje hlače iz kepra, francoskega fazona	1.96
2 komada moške spodnje hlače, kratke iz zefirja	1.96
1 komad ženska srajca s trakom obrobljena ali vezena	1.96
1 komad ženska srajca iz šifona	1.96
1 komad ženske hlače iz šifona z volanom	1.96
1 komad ženski reformni predpasnik iz kretona	1.96
2 komada moderčkov (šifon), lepo nakinčanih	1.96
1 komad predpasnik iz klot, olepšan v vsakršnih fazonah	1.96
1 komad povojna blaznina s trakovi in vezinami	1.96
1 komad svilen šerpa ali ruta	1.96
2 komada platnene blazine s franžami za divan	1.96
1 komad svilen robec (ruta) prima	1.96
1 komad moška nočna srajca, prav velika	1.96
1 komad predpasnik iz listra, prav velik	2.90
1 komad šal	2.50
1 komad bluza za izhod	1.96
12 komadov brisalk za prah	1.96

Na deželo se izpod 10 kron ne pošilja.

Pošilja se tudi po poštne povzetju, ako blago ne ugaja, se denar vrne.

: Prvovrstni v eleganci in trpežnosti so naši : svetovnoznani

Alfred Fränkl, kom. družba
trgovina v Ljubljani — H. SELJAK, zastop.,
Stritarjeva ulica št. 9.

Radi minule
= sezone =
prodaja

letno obleko
za dame in gospode
po okasijski ceni.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič,
Mestni trg 5-6.